

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (147) LES PRIMERES POSTALS. NOVA CRONOLOGIA

Quan el març de 1991, fa ja més de 15 anys, vam començar a escriure les separates de les circulars del Grup, vam dedicar la número 1 a la que creïem que era la primera sèrie de postals editada amb imatges de Terrassa. Era la sèrie Ballester. Josep M. Ballester va ser un funcionari de Correus i Telègrafs,

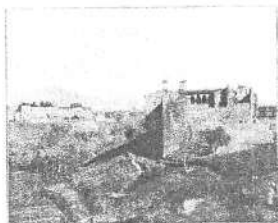
Postals amb imatges del castell circulades el 1901

que havia estat el Cap de Sabadell i que va ser destinat a Terrassa a començament de segle XX també amb categoria de cap d'oficina, càrrec que va exercir fins al febrer de 1911, quan va ser destinat a Barcelona. En aquesta època Correus tenia l'oficina al carrer de la Font Vella, 127. A la mateixa adreça, Ballester exercia una segona feina, la de fotògraf. Quan va marxar a Barcelona, va continuar el taller fotogràfic el seu col·laborador Lluís Corominas fins bastants anys després de la Guerra Civil.

En aquell primer suplement vam atribuir a Ballester l'autoria de la sèrie més antiga de postals terrassenques basant-nos en dos fets. D'una banda una nota de *Sucedio en Tarrasa* de Ragon: "15 de gener de 1903. Juan Gorina pone en circulación las primeras postales con vistas de Tarrasa". De l'altra, a la pràctica, les postals de la sèrie Ballester eren les més antigues que havíem vist, a més de comprovar que n'havíem vist que havien circulat amb dates des de març de 1903. Ens havíem fixat, també, que la foto d'una postal estava feta de feia temps, ja que el mateix clixé havia servit per il·lustrar un dels recordatoris que va editar l'Agrupació Regionalista amb motiu de l'assemblea de la Unió Catalanista celebrada a Terrassa el 26 de maig de 1901. Amb la mateixa foto encara es va editar uns anys després una postal solitària, com la que figura en el nostre arxiu i que va servir per il·lustrar la portada del número 1 dels *Quaderns del Museu* dedicat al Castell Cartoixa de Vallparadís, editat pel Museu de Terrassa.

Així teníem el tema fins que fa un temps vam quedar sorpresos en incorporar al nostre arxiu una nova postal amb la mateixa i tan explotada fotografia, i amb

el mateix títol, d'altra banda incorrecte: *Antiguo castillo de Egara*. La imatge, en color verdós i més reduïda, ocupa només la part superior esquerra de l'anvers de la postal que va ser escrita en data 6 de desembre del 1901 per Magí Tobella i anava dirigida a Puigcerdà. Llavors vam quedar amb el dubte de si aquesta postal, que no va numerada, havia estat editada en solitari o podia correspondre a una sèrie terrassenca o forana desconeguda fins ara per nosaltres.

Làmina editada per l'Agrupació Regionalista el 1901 amb fotografia de Josep M. Ballester

de desembre de 1901 amb només un dia de diferència de la primera postal. La imatge d'aquesta segona postal és un fragment de la façana del castell amb titulada *Detalle del Castillo de Egara*, i va ser tramesa per Josep Ubach (probablement es tracta del terrassenc Josep Ubach i Borgunyò), de gairebé 17 anys al seu amic de la mateixa edat Gabriel Guardiola i Roca, que llavors devia estar estudiant a Barcelona, i que esdevindria tintorer com el seu germà Josep, soci de la tintoreria Montset i Guardiola. El text és curiós. Ubach avisa el seu amic que l'endemà anirà a Barcelona, que hi arribarà a les nou del matí i en marxarà a mig matí i que, si té temps, passarà a veure'l. Es dedueix, doncs, que fa cent anys una carta tirada a Terrassa es rebia l'endemà a primera hora a Barcelona, cosa que avui dia rarament s'aconsegueix.

En resum, doncs, les dues noves postals que hem descrit descarten que les primeres postals amb imatges terrassenques fossin com va dir Ragon de la sèrie editada per Ballester el 1903, sinó que hem de recular aquesta data al final de 1901, i que l'autor de les fotos d'aquestes noves postals va ser segurament (en una d'elles segur del tot) el mateix Josep M Ballester que ja tenia taller fotogràfic a Terrassa. Queda ara només el dubte de si les dues postals, que hem descrit i mostrem, són les úniques que llavors es van editar o si en van ser alguna més que algun dia podria sortir a la llum.

Un temps més tard, vam trobar una segona postal inèdita de les mateixes característiques de l'última postal esmentada. Encara que, en aquesta, la imatge és més gran i ocupa gairebé tota la meitat esquerra de l'anvers, els altres detalls - color, tipus de lletra, revers, falta de numeració, etc.- indiquen clarament que ambdues postals pertanyen a una mateixa emissió. A més a més està datada el 5